

باسمه تعالی

سند توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری استان زنجان

گزارش موضوع بند ۱۱ بخش ۲ از مرحله دوم شرح خدمات مشاور مادر

تحلیل نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها برای توسعه سرمایه‌گذاری و اشتغال در استان به

تعلیم رشته‌های مختلف فعالیت

مجری: جهاد انشاگاهی واحد استان زنجان

مدیر اجرایی: مهدی عباسی

مدیر علمی: دکتر علی نصیری اقدم

فهرست مطالب

صفحه

موضوع

۱۱-	تحليل نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهديد‌ها برای توسعه سرمايه‌گذاري و اشتغال در استان به تفكيك رشته‌های مختلف فعاليت	۱
۱-	نقاط قوت و ضعف داخلي	۱
۱-	فرصت‌ها و تهديدات (عوامل خارجي يا محيطي)	۱
۲-	روش تحليل نقاط قوت و ضعف / فرصت و تهديد	۲
۱۱-۱-	نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهديد کشاورزي، شكار و جنگلداری	۳
۱۱-۱-۱-	نقاط قوت (محيط داخلي) کشاورزي، شكار و جنگلداری	۳
۱۱-۱-۲-	نقاط ضعف (محيط داخلي) کشاورزي، شكار و جنگلداری	۳
۱۱-۱-۳-	نقاط فرصت (محيط خارجي) کشاورزي، شكار و جنگلداری	۴
۱۱-۱-۴-	نقاط تهديد (محيط خارجي) کشاورزي، شكار و جنگلداری	۵
۱۱-۲-	نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهديد ماهيگيري	۶
۱۱-۲-۱-	نقاط قوت (محيط داخلي) ماهيگيري	۶
۱۱-۲-۲-	نقاط ضعف (محيط داخلي) ماهيگيري	۶
۱۱-۲-۳-	نقاط فرصت (محيط خارجي) ماهيگيري	۶
۱۱-۲-۴-	نقاط تهديد (محيط خارجي) ماهيگيري	۷
۱۱-۳-	نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهديد معدن	۷
۱۱-۳-۱-	نقاط قوت (محيط داخلي) معدن	۷
۱۱-۳-۲-	نقاط ضعف (محيط داخلي) معدن	۷
۱۱-۳-۳-	نقاط فرصت (محيط خارجي) معدن	۷
۱۱-۳-۴-	نقاط تهديد (محيط خارجي) معدن	۸
۱۱-۴-	نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهديد صنعت	۸
۱۱-۴-۱-	نقاط قوت (محيط داخلي) صنعت	۸
۱۱-۴-۲-	نقاط ضعف (محيط داخلي) صنعت	۹
۱۱-۴-۳-	نقاط فرصت (محيط خارجي) صنعت	۱۰
۱۱-۴-۴-	نقاط تهديد (محيط خارجي) صنعت	۱۱
۱۱-۵-	نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهديد تأمين آب، برق و گاز	۱۲
۱۱-۵-۱-	نقاط قوت (محيط داخلي) تأمين آب، برق و گاز	۱۲
۱۱-۵-۲-	نقاط ضعف (محيط داخلي) تأمين آب، برق و گاز	۱۴
۱۱-۵-۳-	نقاط فرصت (محيط خارجي) تأمين آب، برق و گاز	۱۵
۱۱-۵-۴-	نقاط تهديد (محيط خارجي) تأمين آب، برق و گاز	۱۶
۱۱-۶-	نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهديد ساختمان	۱۷

- ۱۱-۶-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) ساختمان ۱۷
- ۱۱-۶-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) ساختمان ۱۸
- ۱۱-۶-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) ساختمان ۱۸
- ۱۱-۶-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) ساختمان ۱۹
- ۱۱-۷-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها ۱۹
- ۱۱-۷-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها ۱۹
- ۱۱-۷-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها ۲۰
- ۱۱-۷-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها ۲۰
- ۱۱-۷-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها ۲۰
- ۱۱-۸-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید هتل و رستوران ۲۱
- ۱۱-۸-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) هتل و رستوران ۲۱
- ۱۱-۸-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) هتل و رستوران ۲۱
- ۱۱-۸-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) هتل و رستوران ۲۲
- ۱۱-۸-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) هتل و رستوران ۲۲
- ۱۱-۹-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات ۲۳
- ۱۱-۹-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات ۲۳
- ۱۱-۹-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات ۲۳
- ۱۱-۹-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات ۲۴
- ۱۱-۹-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات ۲۴
- ۱۱-۱۰-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید واسطه گری مالی ۲۴
- ۱۱-۱۰-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) واسطه گری مالی ۲۴
- ۱۱-۱۰-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) واسطه گری مالی ۲۵
- ۱۱-۱۰-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) واسطه گری مالی ۲۵
- ۱۱-۱۰-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) واسطه گری مالی ۲۶
- ۱۱-۱۱-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار ۲۶
- ۱۱-۱۱-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار ۲۶
- ۱۱-۱۱-۲- نقاط فرصت (محیط خارجی) مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار ۲۶
- ۱۱-۱۱-۳- نقاط تهدید (محیط خارجی) مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار ۲۷
- ۱۱-۱۲-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید اداره امور عمومی و خدمات شهری ۲۷
- ۱۱-۱۲-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) اداره امور عمومی و خدمات شهری ۲۷
- ۱۱-۱۲-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) اداره امور عمومی و خدمات شهری ۲۷
- ۱۱-۱۲-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) اداره امور عمومی و خدمات شهری ۲۸
- ۱۱-۱۲-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) اداره امور عمومی و خدمات شهری ۲۸
- ۱۱-۱۳-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید آموزش ۲۹
- ۱۱-۱۳-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) آموزش ۲۹
- ۱۱-۱۳-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) آموزش ۳۰

- ۱۱-۱۳-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) آموزش ۳۰
- ۱۱-۱۳-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) آموزش ۳۱
- ۱۱-۱۴-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید بهداشت و مددکاری اجتماعی ۳۲
- ۱۱-۱۴-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) بهداشت و مددکاری اجتماعی ۳۲
- ۱۱-۱۴-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) بهداشت و مددکاری اجتماعی ۳۲
- ۱۱-۱۴-۳- نقاط ضعف (محیط داخلی) بهداشت و مددکاری اجتماعی ۳۳
- ۱۱-۱۴-۴- نقاط ضعف (محیط داخلی) بهداشت و مددکاری اجتماعی ۳۳
- ۱۱-۱۵-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی ۳۴
- ۱۱-۱۵-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی ۳۴
- ۱۱-۱۵-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی ۳۵
- ۱۱-۱۵-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی ۳۶
- ۱۱-۱۵-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی ۳۷

فهرست جداول

موضوع	صفحه
جدول ۱. مدل ماتریس SWOT.....	۲

۱۱- تحلیل نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها برای توسعه سرمایه‌گذاری و اشتغال در استان به تفکیک رشته‌های مختلف فعالیت

در این بخش با استفاده از رویکرد برنامه‌ریزی استراتژیک نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید هر یک از فعالیت‌های اقتصادی استان زنجان برای دستیابی به توسعه و اشتغال شناسایی می‌گردد.

در جهان پیشرفته کنونی، بقا و دوام سازمان‌ها، همچنین توسعه آنها نیازمند درک به هنگام فرصت‌های محیطی و تغییرات در قواعد بازی است. هر نهادی که توان درک قواعد جدید بازی را داشته باشد، از شانس زیادتری برای ادامه حیات و بهره‌مندی بیشتر از فرصت‌ها برخوردار است. بدون شک تشخیص به موقع تهدیدات و شناخت دقیق گلوگاه‌ها، نقاط ضعف و قوت درونی و همچنین فرصت‌های بالقوه و بالفعل امری بس خطیر و دشوار است. مدیریت استراتژیک به عنوان نظام جدیدی از مدیریت می‌تواند زمینه و بستر لازم را برای تصمیم‌گیری و سیاستگذاری، اجرای مناسب امور و ارزیابی صحیح آنها فراهم سازد.

اصل اساسی مدیریت استراتژیک این است که سازمان باید برای بهره جستن از فرصت‌های خارجی و پرهیز از اثرات ناشی از تهدیدات خارجی یا کاهش دادن آنها درصدد تدوین استراتژی‌هایی برآید. بدین دلیل شناسایی، نظارت و ارزیابی فرصت‌ها و تهدیدات خارجی می‌توانند موفقیت سازمان را تضمین نمایند. از سوی دیگر یکی از فعالیت‌های اصلی و ضروری مدیریت استراتژیک این است که نقاط قوت و ضعف بخش‌های مختلف سازمان را شناسایی و آنها را ارزیابی کند. سازمان‌ها می‌کوشند استراتژی‌هایی را به اجرا در آورند که نقاط قوت داخلی تقویت شود و ضعف‌های داخلی برطرف گردد.

نقاط قوت و ضعف داخلی

نقاط قوت و ضعف داخلی در زمره فعالیت‌های قابل کنترل سازمان قرار می‌گیرند که سازمان آنها را به شیوه‌ای بسیار عالی یا بسیار ضعیف انجام می‌دهد. آنها در سایه فعالیت‌های مدیریتی، بازاریابی، امور مالی، تولید، تحقیق و توسعه و سیستم‌های اطلاعات رایانه‌ای به وجود می‌آیند.

فرصت‌ها و تهدیدات (عوامل خارجی یا محیطی)

مقصود از فرصت‌ها و تهدیدات خارجی رویدادها و روندهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، بوم‌شناسی، محیطی، سیاسی، قانونی، دولتی، فن‌آوری و رقابتی است که می‌توانند به میزان زیادی در آینده به سازمان منفعت یا زیان برسانند. فرصت‌ها و تهدیدها به میزان زیادی خارج از کنترل یک سازمان است، از این رو از واژه خارجی استفاده می‌کنند.

روش تحلیل نقاط قوت و ضعف / فرصت و تهدید

روش تجربه و تحلیل SWOT، مدل تحلیلی مختصر و مفیدی است که به شکلی نظام یافته هر یک از عوامل قوت و ضعف و فرصت و تهدید را شناسایی کرده و استراتژی‌های متناسب با موقعیت فعلی را منعکس می‌سازد. این ماتریس ۴ نوع استراتژی شامل استراتژی‌های SO، استراتژی‌های WO، استراتژی‌های ST و استراتژی‌های WT را به شرح زیر ارائه می‌نماید:

۱. راهبردهای حداکثر استفاده از فرصت‌های محیطی با بکارگیری نقاط قوت سازمان (استراتژی‌های SO)
۲. راهبردهای استفاده از نقاط قوت برای جلوگیری از مواجهه با تهدیدها (استراتژی‌های ST)
۳. راهبردهای استفاده از فرصت‌های بالقوه‌ای که در فرصت‌های محیطی نهفته است برای جبران نقاط ضعف موجود سازمان (استراتژی‌های WO)
۴. راهبردهایی برای به حداقل رساندن زیان‌های ناشی از تهدیدها و نقاط ضعف (استراتژی‌های WT)

جدول ۱. مدل ماتریس SWOT

ماتریس SWOT	نقاط قوت	نقاط ضعف
فرصت	SO با بهره‌جستن از نقاط قوت درصد به برداری از فرصت‌ها برآید استراتژی‌های تهاجمی	WO با بهره‌جستن از فرصت‌ها، نقاط ضعف را از بین ببرید استراتژی‌های محافظه کارانه
تهدید	ST برای احتراز از تهدیدات، از نقاط قوت استفاده کنید استراتژی‌های رقابتی	WT نقاط ضعف را کاهش دهید و از تهدیدها بپرهیزید استراتژی‌های تدافعی

لازم به توضیح است از آنجایی که مدل ماتریس SWOT برای یک سازمان یا بنگاه طراحی شده است، تعریف از محیط داخلی و خارجی نیز متفاوت می‌باشد:

- آنچه منحصراً در درون مرزهای جغرافیایی استان قرار دارد، در این فصل منشأ ایجاد نقطه قوت و ضعف خواهد بود. این عوامل انحصاراً مربوط به استان بوده و به تقویت یا تضعیف سرمایه‌گذاری و اشتغال در استان مربوط است. توجه شود که در تمامی این موارد کلیه امور مربوطه لزوماً در حیطه اختیارات استان نخواهد بود.
- همچنین آن دسته از مواردی که منشأ بیرون از مرزهای جغرافیایی استان داشته باشد، برای استان یا فرصت ایجاد می‌کند و یا تهدیدی برای فعالیت‌های اقتصادی آن قلمداد می‌شود.

۱۱-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید کشاورزی، شکار و جنگلداری

۱۱-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) کشاورزی، شکار و جنگلداری

- کشاورزی، شکار و جنگلداری سهمی ۱.۹۳ درصدی از ارزش افزوده کشور را به خود اختصاص داده است که در مقایسه با سایر فعالیت‌های استان زنجان بیشترین مقدار را دارد و در رتبه اول استان قرار دارد.
- این فعالیت ۲۰.۸ درصد ارزش افزوده استان را تولید می‌کند و در رتبه اول ارزش افزوده استان قرار دارد.
- بیشترین سهم شاغلان استان را با ۲۹.۴ درصد شامل می‌شود.
- محاسبات نشان می‌دهد که این بخش از جمله بخش‌هایی در استان است که پیوندهای پیشین قوی‌ای دارد و این بدان معناست که در مقایسه با سایر بخش‌های اقتصادی منطقه تولید خود را به نسبت بیشتری به سایر بخش‌ها می‌فروشد.
- با توجه به محاسبات تمرکز مکانی ارزش افزوده دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ کشاورزی، شکار و جنگلداری از فعالیت‌های دارای مزیت رقابتی استان به شمار می‌آید.
- رتبه اول کشت زیتون در کشور متعلق به شهرستان طارم از استان زنجان است.
- امکان کشت انواع محصولات زراعی و باغی. تنوع محصولات کشاورزی (زراعی، باغی، دامی) استان زنجان به گونه‌ای است که از ۸۰ نوع و گروه زراعی و باغی تولیدی کشور ۵۰ نوع و گروه در استان زنجان تولید می‌شود.
- عرضه نوبرانه محصولات به بازار مصرف
- برخورداری از خاک و زمین حاصلخیز و امکان کشت محصولات در طول سال
- وجود آب کافی برای تولید محصولات کشاورزی
- وجود جنگل و مراتع مرغوب علاوه بر زمین‌های کشاورزی پر بازده
- تنوع گونه‌های گیاهی و وجود گونه‌های نادر جانوری و کشاورزی
- عرضه قابل توجه محصولات دامی و وجود دامداری‌های صنعتی و امکان توسعه دامداری

۱۱-۱-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) کشاورزی، شکار و جنگلداری

- کشاورزی در میان ۱۵ فعالیت استان با بهره‌وری ۴۷.۱ نفر میلیون ریال کمترین بهره‌وری نیروی کار را دارد.

- پایین بودن بهره‌وری برخی از نهاده‌های تولید یکی از مشکلاتی است کشاورزی استان زنجان با آن مواجه است، بهره‌وری نیروی کار بخش کشاورزی استان زنجان حدود ۲۵ درصد نسبت به کشور پایین‌تر است، همچنین راندمان آبیاری در این استان پایین‌تر از ۴۰ درصد است.
- استفاده از اراضی کم بازده در چرخه تولید رو به افزایش است، نباید از نظر دور داشت که کوچک مقیاس بودن تولید در بخش کشاورزی و ضعف مکانیزاسیون نیز از دلایل بازده و بهره‌وری پایین تولید است. خرد بودن و یکپارچه نبودن اراضی کشاورزی تأثیر منفی بر مقیاس تولید دارد.
- وجود مشکلات عدیده در شبکه آبیاری و آبرسانی بخش کشاورزی و در نتیجه هدر رفتن بخش قابل توجهی از منابع آبی و بالا رفتن هزینه تأمین منابع آبی مطمئن برای فعالیتهای کشاورزی.
- نسبت اراضی دیم به آبی در استان ۲.۵ است در حالیکه این نسبت در کشور ۰.۷۵ است.
- عدم دسترسی به دانش فنی مناسب در خصوص شیوه‌های کشت و بهره‌برداری
- دسترسی محدود به خدمات پشتیبان تولید کشاورزی (نظیر سردخانه و انبار)
- مشکل بازاریابی و عرضه محصولات منطقه (با توجه به کیفیت منحصر به فرد محصولات باغی و زراعی امکان صادرات محصولات منطقه وجود دارد ولی تخصص‌های لازم در این زمینه شکل نگرفته است).
- پایین بودن ضریب مکانیزاسیون استان در بخش زراعی و باغی و فرسوده بودن ماشین آلات (ضریب مکانیزاسیون استان ۰.۷۶ و حدود ۶۰ درصد تراکتورهای موجود بیش از ۱۳ سال عمر دارند)
- ضعف در ارتباط بین تحقیق و ترویج و اجرا
- ضعف فعالیتهای آموزشی و ترویجی در جهت شناساندن روش‌های نوین کشاورزی

۱۱-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) کشاورزی، شکار و جنگلداری

- با توجه به اینکه پیوندهای پسین و پیشین نرمال شده این فعالیت بزرگتر از واحد است، این بخش از بخش‌های کلیدی و پیشرو در استان زنجان به شمار می‌آید که می‌تواند امکان تحرک در دیگر بخش‌های اقتصادی استان را فراهم آورد.
- استان زنجان با داشتن تنوع اقلیمی (دو اقلیم نیمه گرمسیری و سردسیری) و پتانسیل‌های مطلوب (آب و خاک) امکان کشت و تولید محصولات متنوع زراعی و باغی را دارد. هم اکنون ۵۰ نوع محصول مختلف کشاورزی در این استان تولید می‌شود.

- موقعیت جغرافیایی استان زنجان به گونه‌ای است که تنها با صرف دو ساعت زمان می‌توان به هفت استان همجوار دست یافت. این نزدیکی موجب شده است تا استان زنجان بتواند به بازارهای مجاور با سهولت بیشتری دست یافته و کالاها و خدمات خود را عرضه کرده و مواد اولیه مورد نیاز را با هزینه کمتری دریافت کند. به بیانی دیگر قرار گرفتن استان در بازه استان‌های شمال غرب و مابین ۷ استان امکان دسترسی سهل و کم هزینه‌تر را به بازارهای عمده مصرف، کانون‌های جمعیتی و قطب‌های صنعتی کشور فراهم آورده است.
- نزدیکی به عمده‌ترین کانون‌های جمعیتی و قطب‌های صنعتی و وجود بازار مصرف برای محصولات کشاورزی و صنعتی شهرستان؛
- وجود منطقه بکر و طبیعی ماهنشان که زمینه توسعه گردشگری و شکار را داراست

۱۱-۱-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) کشاورزی، شکار و جنگلداری

- سهم این فعالیت از اشتغال در طول سال‌های ۷۵ تا ۸۵ به میزان ۲۲.۶ درصد کاهش یافته است و از این منظر بیشترین کاهش را در میان فعالیت‌های استان تجربه کرده است، این مساله نیز تهدیدی برای فعالیت در این بخش به شمار می‌آید.
- کمبود دانش فنی، مهارتی و سطح سواد و بالا بودن سن بهره‌برداران از معضلاتی است که بخش کشاورزی با آن مواجه است. حدود نیمی از بهره‌برداران بالای ۵۰ سال سن دارند، ۹۸٪ بهره‌برداران زیر دیپلم و ۸۸٪ بهره‌برداران بی‌سواد و یا دارای تحصیلات غیررسمی و ابتدایی هستند. افزایش بازده و کارایی تولید نیازمند فعالانی با دانش فنی و مهارت بالاتر است.
- نوسانات شدید در قیمت محصولات کشاورزی
- عدم ثبات در قوانین و مقررات موثر بر سرمایه‌گذاری بخش خصوصی کشاورزی
- عدم توسعه صنعت بیمه کشاورزی در استان همسو با رشد بخش
- گرایش به تغییر کاربری اراضی حاصلخیز استان و عدم هماهنگی در اجرای قوانین بازدارنده
- نبود سازوکار و استاندارد مناسب برای کنترل کیفیت نهاده‌های کشاورزی
- همجواری با استان‌های مرزی کشور و قرار گرفتن در معرض خطر انتقال و انتشار بیماری‌های دامی
- عدم ثبات قیمت نهاده‌ها و فرآورده‌های تولیدی زیر بخش دام و طیور؛

۱۱-۲- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید ماهیگیری

۱۱-۲-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) ماهیگیری

- با توجه به محاسبات shift & share اشتغال استان ماهیگیری از جمله فعالیت‌های دارای مزیت رقابتی می‌باشد.
- ماهیگیری رتبه دوم بهره‌وری نیروی کار استان را با متوسط بهره‌وری ۳۱۳ در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹ به خود اختصاص داده است.
- وجود امکانات پرورش ماهی و سایر آبزیان در استان (سدهای خاکی، حوضچه‌های پرورش ماهی)
- انجام مطالعه و پژوهش و پرورش میگوی آب شیرین، شاه میگو و گونه‌های با ارزش صادراتی خرچنگ و هم چنین ماهیان زینتی

۱۱-۲-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) ماهیگیری

- ماهیگیری با سهمی ۰.۱ درصدی کمترین سهم از ارزش افزوده استان را دارد.
- ماهیگیری در میان فعالیت‌های عمده اقتصادی کمترین سهم از اشتغال استان را دارد.
- کمبود نیروی انسانی متخصص و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در زمینه پرورش ماهی
- غالب فعالین در بخش شیلات فاقد تخصص هستند (۹۹٪ افراد)

۱۱-۲-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) ماهیگیری

- ماهیگیری رتبه دوم رشد ارزش افزوده استان را با متوسط رشد ۲۲.۸ درصد در فاصله سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ دارد که می‌تواند به عنوان فرصتی برای آینده این بخش باشد.
- ماهیگیری در دسته فعالیت‌های استان با بیشترین پیوند پسین مستقیم و غیرمستقیم نرمال شده قرار دارد و این بدان معناست که این فعالیت از کالاها و خدمات سایر بخش‌ها به طور مستقیم و غیرمستقیم بیشترین استفاده را در فرآیند تولید خود می‌کند.
- وجود رودخانه قزل اوزن (کل استان را به طول ۳۶۰ کیلومتر می‌پیماید)
- استان زنجان با برخورداری از پتانسیل‌های مناسب آبی امکان لازم برای پرورش ۵۰ هزار تن انواع ماهی‌ها را دارد.
- امکان توسعه پرورش ماهی در مناطق مختلف استان و از جمله در دریاچه پشت سدهای استان

۱۱-۲-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) ماهیگیری

- هدفمندی یارانه ها (افزایش تعرفه های برق و احتمال تعطیلی برخی از استخرها)
- قرار گرفتن بسیاری از مناطق مستعد این فعالیت در مناطق حفاظت شده محیط زیست
- کمبود نقدینگی و اعتبارات و عدم پرداخت به موقع اعتبارات
- کمبود نیروی انسانی متخصص در رشته های شیلات

۱۱-۳-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید معدن

۱۱-۳-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) معدن

- معدن با بهره‌وری ۱۵۸.۲ نفر میلیون ریال در رتبه سوم بهره‌وری نیروی کار استان قرار دارد.
- با توجه به محاسبات shift & share اشتغال، معدن از جمله فعالیت‌های دارای مزیت رقابتی در استان زنجان می‌باشد.
- استان زنجان از ۲۹ نوع ماده معدنی صنعتی و ساختمانی بهره‌برداری می‌کند که این مقدار ۸۵ درصد تنوع مواد معدنی را شامل می‌شود.

۱۱-۳-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) معدن

- معدن با سهم ۰.۰۶ درصدی از ارزش افزوده کشور کمترین سهم ارزش افزوده را در میان ۱۵ فعالیت عمده اقتصادی استان زنجان دارد.
- معدن با سهمی ۰.۹ درصدی از اشتغال استان در رده ۱۳ اشتغال استان قرار دارد.
- محدودیت در توسعه فعالیت‌های صنعتی و معدنی به سبب محدودیت‌های زیست محیطی ناشی از منطقه حیات وحش و حفاظت‌شده انگوران؛
- مدیریت سنتی و تکنولوژی پایین و فرسوده در اغلب معادن؛

۱۱-۳-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) معدن

- معدن با متوسط رشد ۵۲.۲ درصدی در دوره ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ بیشترین رشد ارزش افزوده را در استان زنجان کسب کرده است.
- سهم از اشتغال معدن در طول سال‌های ۷۸ تا ۸۵ به میزان ۸۰ درصد رشد داشته است و از این منظر در رتبه دوم قرار دارد.

- معدن با پیوند ۱.۱۷ بیشترین پیشین مستقیم و غیرمستقیم نرمال شده را در میان فعالیت‌های استان به دست آورده است، لذا وابستگی سایر بخش‌های اقتصادی استان به بخش معدن زیاد است. این مساله می‌تواند به عنوان فرصتی برای این فعالیت و سایر فعالیت‌های استان به شمار آید.
- وجود ذخایر و منابع قابل توجه سرب و روی و کانی‌های غیرفلزی زمینه سرمایه‌گذاری و توسعه معدن را فراهم کرده است. در حال حاضر در این استان ۲۹ ماده معدنی، صنعتی و ساختمانی بهره‌برداری می‌شود که ۸۵ درصد تنوع مواد معدنی را شامل می‌شود.
- پتانسیل‌های مواد معدنی استان برای سرمایه‌گذاری در اکتشاف
- وجود مزیت‌های طبیعی فراوان (منابع آبی، انرژی کافی به دلیل وجود خطوط انتقال نفت و گاز، ذخایر معدنی به ویژه روی، سرب، خاک‌های صنعتی، کائولن با عیار بالا، گرانیات با کیفیت مناسب)

۱۱-۳-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) معدن

- وابستگی شدید واحدهای موجود تولید کنسانتره سرب و روی و شمش روی به معدن انگوران؛
- ضعف خدمات پشتیبان تولید و فقدان شرکت‌های مشاوره‌ای مهندسی معدن و زمین‌شناسی؛
- نوسان قیمت‌های جهانی

۱۱-۴-۲- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید صنعت

۱۱-۴-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) صنعت

- کسب رتبه دوم از ارزش افزوده استان با سهمی معادل ۱۷.۴ درصد
- اشتغال ۲۰.۷ درصد از شاغلان استان زنجان در بخش صنعت و کسب رتبه دوم از این منظر
- بخش کلیدی و پیشرو استان، به دلیل برخورداری از پیوندهای پسین و پیشین نرمال شده بزرگ‌تر از واحد و توانایی بخش صنعت در تحرک بخشی به سایر بخش‌های اقتصادی
- وجود بخش‌های پیشرو صنعتی در استان زنجان مانند بخش‌های ساخت کاغذ و محصولات کاغذی و نشر، ساخت کک، فرآورده‌های حاصل از تصفیه نفت و سوخت‌های هسته‌ای، ساخت مواد شیمیایی و محصولات شیمیایی، ساخت سایر محصولات کانی غیرفلزی، ساخت محصولات فلزی فابریکی به جز ماشین آلات و تجهیزات

- برخورداری از مزیت رقابتی رو به اعتلا در فعالیت‌هایی همچون ساخت ماشین آلات و دستگاه‌های برقی طبقه‌بندی نشده در جای دیگر، ساخت منسوجات و ساخت محصولات از لاستیک و پلاستیک، از طریق محاسبه ضریب تمرکز مکانی استان با استفاده از ارزش افزوده هر فعالیت در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶
- برخورداری از مزیت رقابتی در ساخت وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم با توجه به محاسبات shift & ارزش افزوده
- تجهیز، آماده‌سازی و توسعه شهرک‌ها و نواحی صنعتی
- وجود سیاست‌های حمایتی و تشویقی برای احداث شهرک‌های صنعتی تخصصی به وسیله بخش خصوصی و تلاش جهت ایجاد زیرساخت‌های لازم
- وجود بازارهای مطمئن و رو به گسترش خارجی کشورهای منطقه
- شکل‌گیری خوشه پیشرو صنعتی در فعالیت‌هایی مانند ساخت محصولات غذایی و انواع آشامیدنی‌ها و دخانیات، ساخت کاغذ و محصولات کاغذی و چاپ، ساخت ساخت مواد شیمیایی و محصولات شیمیایی، ساخت محصولات از لاستیک و پلاستیک، ساخت مبلمان و مصنوعات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر و ساخت محصولات فلزی فابریکی به جز ماشین‌آلات و تجهیزات در استان
- کاهش روند اعطای جواز تأسیس کارگاه‌های صنعتی در شهرک‌ها به کمتر از ۴۸ ساعت
- کاهش هزینه‌های راه‌اندازی کارخانه در شهرک‌های صنعتی به واسطه قرارگیری آنها در مسیر ترانزیت و زمین‌های مسطح
- استقرار زیرساخت‌های لازم برای انجام فعالیت‌های صنعتی در شهرک‌ها مانند آب، برق، گاز، تلفن و... و امنیت حاصل از مجتمع شدن فعالیت‌ها
- وجود مواد اولیه صنعتی در استان
- ارتقای سهم بخش صنعت و معدن در تولید ناخالص داخلی استان
- اعمال سیستم‌های نظارتی بر روی واحدهای صنعتی
- عملکرد موفق صنایع کوچک در استان در مقایسه با صنایع بزرگ و متوسط
- وجود شهرک‌های صنعتی و نواحی و مناطق صنعتی فعال و آماده بهره‌برداری در تمام شهرستان‌های استان با امکانات زیربنایی مناسب

۱۱-۴-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) صنعت

- پایین بودن نرخ بهره‌وری صنعت در فعالیت‌های اقتصادی و کسب رتبه ۱۲ از این حیث در استان

- عدم بهره‌گیری از تکنولوژی‌های روز دنیا و در نتیجه کاهش بهره‌وری و کیفیت محصولات
- راکد شدن طرح‌های صنعتی به دلیل کمبود منابع مالی و اعمال تحریم‌ها
- وجود ضوابط سخت و پیچیده بانکی فرا روی سرمایه‌گذاران صنعتی
- عدم وجود مشوق‌های مالیاتی برای کارخانه‌داران
- عدم شکل‌گیری پیوندهای مستمر و هدفمند میان صنعت و دانشگاه
- کافی نبودن امکانات زیربنایی در ۸ شهرک صنعتی در حال واگذاری زمین و ۶ شهرک صنعتی مصوب استان
- کمبود نیروی انسانی متخصص و سیاستگذار صنعتی در بدنه سازمان
- فقدان طرح جامع توسعه صنعتی
- کمبود شدید صنایع تبدیلی نسبت به مازاد تولیدات بخش کشاورزی
- عدم پاسخگویی به تقاضای مکرر افراد متقاضی به اشتغال در سازمان صنایع برغم نیاز آن سازمان به نیروی انسانی

۱۱-۴-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) صنعت

- برخورداری از پتانسیل مزیت رقابتی در ساخت کک، فراورده‌های حاصل از تصفیه نفت و سوخت‌های هسته‌ای و در نهایت منسوجات، پوشاک و چرم جهت انجام سرمایه‌گذاری
- امکان سرمایه‌گذاری در فراوری محصولات و صنایع تبدیلی و بسته‌بندی به دلیل تنوع محصولات کشاورزی (زراعی، باغی، دامی) و تولید مازاد بر نیاز استان
- قابلیت دسترسی به بازارهای عمده مصرف
- امکان توسعه خوشه‌های صنعتی
- کاهش روندهای اداری به دلیل ادغام وزارتخانه‌های صنایع و بازرگانی
- وجود زیرساخت‌های قوی و تجهیز شده مانند راه آهن، آزادراه، خطوط انتقال نفت و گاز و خطوط انتقال برق فشار قوی
- موقعیت مکانی مناسب، نزدیکی به پایتخت و قرارگیری استان در مسیر تهران- قزوین- زنجان- تبریز- اروپا
- وجود محصولات کشاورزی و دامی فراوان و متنوع برای توسعه صنایع غذایی و تکمیلی مانند زیتون، انگور، حبوبات، گندم، پیاز، سیر، گوشت مرغ، گیاهان دارویی و...

- وجود نیروی کار جوان، متخصص و ماهر در زمینه‌های مختلف مهندسی، علوم پایه، کشاورزی
- وجود مراکز متعدد آموزش عالی و آموزش فنی و حرفه‌ای
- وجود بازارهای وسیع و رو به گسترش داخلی (به دلیل واقع شدن استان در مجاورت استان‌های آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، قزوین، همدان، کردستان و گیلان که حدود ۲۵ درصد جمعیت کشور را دربر می‌گیرد).

۴-۴-۱۱- نقاط تهدید (محیط خارجی) صنعت

- مشکلات تأمین منابع مالی و تخصیص بودجه مورد نیاز صنعت
- عدم وجود مراجع قضایی تخصصی مرتبط با بخش صنعت در استان
- عدم شکل‌گیری دانشگاه صنعتی متناسب با نیازهای صنعتی استان
- مشکلات ثبتی و مالکیتی در تملک اراضی مورد نیاز طرح‌های صنعتی
- تأخیر در ابلاغ بخشنامه‌ها و قوانین کلان به سازمان صنایع
- پیامدهای منفی سیاست هدفمندی یارانه‌ها بر بخش صنعت به ویژه فعالان بخش خصوصی این حوزه
- عدم کفایت تسهیلات اعطایی دولت به صنعتگران جهت بروز رسانی تکنولوژی در راستای کاهش بار مالی ایجاد شده بر اثر اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها
- واردات مواد اولیه و قطعات و کالاهای واسطه‌ای تقلبی و کم کیفیت صنعتی
- به روز نبودن خدمات بانکی متناسب با نیازهای صنعتگران
- فرایند طولانی و فرسایشی دریافت وام از بانک‌ها
- عدم اعطای جایزه صادراتی به صنعتگران نمونه
- تعدیل نیرو و تعطیلی برخی کارخانه‌ها به دلیل عدم توان مالی جهت پرداخت تعهدات ناشی از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها
- امتناع از ادامه روند تولید در برخی کارخانه‌ها به دلیل به صرفه نبودن و هزینه بالای استفاده از تکنولوژی‌های این کارخانه‌ها پس از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها
- وضع نرخ تعرفه بیشتر برای صادرات در مقایسه با واردات از سوی دولت و ایجاد مشکلات گوناگون برای صادرکنندگان محصولات صنعتی
- ضعف قوانین موجود زیست محیطی و عدم بروز رسانی آن
- عدم هماهنگی ارگان‌های تأثیرگذار در توسعه صنعت و معدن استان

- ناکافی بودن خدمات پشتیبانی و مشاور فنی و مهندسی بومی در استان
- مشکل تأمین آب مطمئن و قرارگیری بخش عمده‌ای از واحدهای صنعتی در مناطق ممنوعه تأمین آب
- محدود بودن تسهیلات اعطایی جهت نوسازی و بازسازی خط تولید صنایع پس از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها
- تأثیر منفی اعمال تحریم‌ها علیه ایران بر میزان صادرات کالاهای صنعتی
- عدم امکان تحویل ماشین آلات صنعتی خریداری شده از کشورهای خارجی به علت وجود تحریم‌ها علیه ایران
- عدم امکان دریافت تکنولوژی، ماشین آلات و قطعات صنعتی مورد نیاز از کشورهای خارج حتی از طریق واسطه‌ها به دلیل وجود تحریم‌های گوناگون علیه ایران
- اعطای وام از سوی بانک‌ها به صنعتگران صرفاً مطابق با نظر بانک در رابطه با توجیه اقتصادی و سودآوری طرح و عدم توجه به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های برخی طرح‌های مهم و اثرگذار در استان
- «عدم توانایی صاحبان کارخانه‌ها»، ملاک اصلی بانک در معرفی یک طرح به عنوان طرح فاقد توجیه اقتصادی و بی‌توجهی به دیگر توجیهات فنی و اقتصادی طرح
- عدم ورود تکنولوژی‌های برتر به برخی شهرستان‌ها مانند طارم به سبب صعب العبور بودن مسیر و نبود کارشناسان زبده در آن
- تعیین سقف پرداخت وام به فعالیت‌های صنعتی بدون توجه به نیاز برخی صنایع سرمایه بر
- ایجاد موانع متعدد از سوی سازمان محیط زیست فرا روی انجام فعالیت‌های صنعتی
- دریافت جریمه دیر کرد پرداخت وام‌ها توسط دولت از صنعتگران و در مقابل عدم اعمال بخشودگی واحدهای صنعتی موفق
- بروز سردرگمی‌های اداری در اوایل زمان ادغام وزارتخانه‌های صنایع و بازرگانی

۱۱-۵- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید تأمین آب، برق و گاز

۱۱-۵-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) تأمین آب، برق و گاز

- تأمین آب، برق و گاز طبیعی از بخش‌های کلیدی و پیشرو استان زنجان است که پیوندهای پسین و پیشین نرمال شده آن بزرگتر از واحد می‌باشد. این بخش می‌تواند زمینه گسترش سایر بخش‌ها را فراهم آورد.

آب

- وجود پتانسیل‌های مناسب آب و ساخت‌گاه‌های ذخیره و تغذیه مصنوعی آب‌های سطحی در حوضه آبریز با وجود ۳/۵ درصد آب سطحی کشور در استان
- وجود سیاست‌ها و برنامه‌های ملی بخشی مناسب برای اجرای طرح‌های توسعه منابع آب
- بستر مناسب قانونی و فرهنگی در حال ایجاد برای اصلاح الگوی مصرف و منطقی کردن قیمت‌ها در بخش آب
- عزم و بستر ایجاد شده برای توسعه سیستم‌های نوین آبیاری در بخش کشاورزی
- وجود مجوزها و ساز و کارهای قانونی استفاده از خدمات پیمانکاری و مشاوران ملی و منطقه‌ای برای اجرای پروژه‌ها و برون سپاری فعالیت‌های تصدی‌گری

برق

- تنوع منابع اولیه انرژی
- توسعه مطلوب زیرساخت‌های برق (نیروگاه، خطوط انتقال و توزیع)
- ضریب نفوذ بالای برق در سطح استان
- تجربه کافی در استفاده از سوخت‌های زیستی به منظور جایگزینی
- وجود تخصص مهندسی بالا در بخش‌های مختلف برق
- برق‌رسانی به نقاط دور افتاده
- تجربه طولانی بهره‌برداری ایمن از نیروگاه‌ها و تأسیسات برق
- برخورداری از تجربه کافی در زمینه مسائل فنی و مهندسی در صنعت برق

گاز

- موقعیت ممتاز استان از نظر دسترسی به خطوط اصلی انتقال نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی.
- افزایش سهم گاز طبیعی و تأمین سوخت مورد نیاز (صنعتی، تجاری و مسکونی)

۱۱-۵-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) تأمین آب، برق و گاز

آب

- با وجود اینکه استان زنجان از استان‌های پر باران کشور است و از پتانسیل‌های آبی مناسبی برخوردار است اما این استان در بکارگیری فناوری‌های نوین و پیشرفته سیستم‌های انتقال و توزیع آب در بخش‌های مصرف ضعیف است و هدر رفت آب به دلیل مشکلات تأسیسات انتقال و توزیع آب بالاست، از طرفی این استان با کمبود شبکه‌های انتقال آب و شبکه‌های آبیاری و زهکشی روبروست. ضعف در امر آبرسانی باعث شده است بخش قابل توجهی از اراضی استان به صورت دیم زیر کشت بروند.

- وجود نیازهای فزاینده در بخش‌های مختلف مصرف با توجه به تغییرات اقلیم و محدودیت‌های منابع آب

- محدودیت تخصیص آب برای طرح‌های توسعه منابع آب استان
- محدودیت منابع مالی دولتی و مشکلات فاینانس و تسهیلات برای اجرای طرح‌های توسعه منابع آب و خاک استان
- استقبال کم از نصب انشعابات فاضلاب به دلیل مشکلات اقتصادی و فرهنگی جوامع شهری و روستایی

- عدم پایداری منابع تأمین آب شرب شهری و روستایی مورد بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی
- برداشت‌های غیرمجاز از منابع آب
- افت شدید سفره‌های آب زیرزمینی استان به میزان ۱۹۸۷ میلیون مترمکعب
- تغییر کیفیت منابع آب استان به واسطه عدم تعادل در تغذیه و برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی و تئوری‌های مقطعی رودخانه فزل اوزن در مواقع کم آبی
- عدم وجود استانداردها و قوانین مورد نیاز برای حفاظت کیفی منابع آب
- ناکافی بودن پایش و کنترل‌های مستمر منابع آب توسط دستگاه‌های اجرایی بخش آب (از قبیل پوشش کمی و کیفی اندازه‌گیری‌های مورد نیاز)
- کمبود شبکه‌های انتقال آب و شبکه‌های آبیاری و زهکشی
- ضعف در بکارگیری فناوری‌های نوین و پیشرفته سیستم‌های انتقال و توزیع آب در بخش‌های مصرف
- مشکلات مدیریت عرضه و تقاضا و ارتباط بهینه با مشتری در توزیع آب

برق

- ناکافی بودن کارایی واحدهای تحقیق و توسعه در صنعت برق استان
- فقدان سیاست‌های قانونی و مالی مناسب و هماهنگ
- کمبود منابع لازم برای تحقیقات
- استفاده کم از منابع طبیعی و تجدیدپذیر انرژی

گاز

- عدم وجود سیستم جامع مکانیزه ثبت اطلاعات سیستم قدرت از قبیل (انرژی، بار، جریان، ولتاژ و...)
- عدم وجود نیروگاه برای تأمین محلی بار
- مشکلات انتقال مواد نفتی و گاز مایع به منابع کوهستانی در فصول سرما و یخبندان
- عدم اختصاص اعتبار واقعی مورد نیاز به دلیل کمبود منابع سرمایه‌ای
- کثرت و پراکندگی روستاها که خدمات‌رسانی به این قبیل روستاها را با مشکل مواجه ساخته است.
- صعب‌العبور بودن مسیر اجرایی خطوط انتقال اصلی گاز طبیعی با شهرستان‌های طارم، ماهنشان و مناطق کوهستانی شمال استان
- عدم استحکام دیوارها در مناطق روستایی به منظور نصب علمک گاز
- موقت بودن اشتغال ایجاد شده در بخش گاز

۱۱-۵-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) تأمین آب، برق و گاز

- با توجه به محاسبات shift & share ارزش افزوده، بخش تأمین آب، برق و گاز از جمله فعالیت‌هایی است که پتانسیل مزیت رقابتی را دارد.

آب

- وجود تعداد ۸۹ طرح قابل اجرا در بخش با توجه به مطالعات توجیهی مصوب
- وجود مصوبات استانی هیأت وزیران متناسب با نیازهای استان در سفرهای اول و دوم رئیس جمهور به استان به تعداد ۴۱ مصوبه در بخش آب
- هماهنگی و همکاری دستگاه‌های بخش (از طریق کمیته انسجام بخشی بخش) برای ساخت و توسعه حداکثری تأسیسات آبی در استان

- وجود زیرساخت‌های آموزشی و پژوهشی مربوط به بخش آب (مشابه نمایندگی دانشکده صنعت آب و برق و دانشکده کشاورزی)
- امکان استفاده از تکنولوژی باروری ابرها در استان در ۵۰ درصد از روزهای سال به دلیل پوشش ابر مناسب با توجه به اقلیم استان
- استان زنجان دارای پتانسیل‌های مناسب آبی می‌باشد به گونه‌ای که این استان ۳/۵٪ آب سطحی کشور و سدهای ذخیره آب را دارا می‌باشد. این مساله می‌تواند فرصت‌های مناسبی را پیش روی سرمایه‌گذاران قرار دهد.

برق

- فراهم شدن زمینه لازم برای ایجاد بازار برق و خصوصی سازی
- امکان افزایش کاربرد انرژی‌های طبیعی و تجدیدپذیر در اثر افزایش قیمت سوخت
- امکان اتصال به شبکه برق کشورهای همجوار
- گسترش مشارکت بخش غیردولتی و توسعه رقابت در تولید و توزیع برق در چارچوب سیاست‌های وزارت نیرو

گاز

- نقش مهم گاز در تولیدات گلخانه‌ای استان به عنوان یک نهاده تولید

۱۱-۵-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) تأمین آب، برق و گاز

آب

- مشکلات مدیریت عرضه و تقاضا و ارتباط بهینه با مشتری در توزیع آب
- نبود نظام جامع مدیریت تأسیسات آبی استان
- عدم تناسب آموزش‌ها با نیازهای بخش
- عدم وجود زیرساخت‌های لازم و کافی برای حفاظت از منابع آب
- آلاینده‌گی منابع آب زیرزمینی دشت‌های استان بخصوص دشت زنجان توسط فاضلاب‌های صنعتی، کشاورزی، شهری و روستایی
- قیمت پایین آب شرب و کشاورزی و صنعت به لحاظ تکلیفی و تثبیتی بودن تعرفه‌ها
- اثرات منفی خشکسالی‌های اخیر بر منابع آب در استان

برق

- اعمال تحریم‌های بین‌المللی بر علیه کشور و تأثیرپذیری قابل توجه صنعت برق از این مقوله
- تحریم شرکت بزرگ ایران ترانسفو
- عدم وجود سند استراتژی توسعه صنعت برق
- آسیب‌پذیری شدید ناشی از نوسانات قیمت نفت
- روند کند تربیت نیروی انسانی متخصص
- نبود بستر مناسب برای تولید برق رقابتی و تأمین قابل اطمینان شبکه توزیع برق
- فقدان سرمایه برای نوسازی شبکه انتقال
- فقدان جهت‌گیری مناسب به سمت صنایع متکی بر توسعه تکنولوژی
- فقدان و ناکافی بودن سیستم‌های کنترلی و نظارتی در بازار تجهیزات برقی به منظور جلوگیری از به وجود آمدن بازار مناسب برای تجهیزات پر مصرف وارداتی و داخلی

گاز

- روند افزایشی مهاجرت روستاییان به شهرها و اتلاف سرمایه‌های گازرسانی به روستاها
- عدم تخصیص به موقع منابع مالی و رکود اجرای پروژه‌ها و غیراقتصادی شدن آنها

۱۱-۶- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید ساختمان

۱۱-۶-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) ساختمان

- در میان ۱۵ فعالیت استان ساختمان در رتبه دوم از منظر سهم از ارزش افزوده کشور قرار دارد. این فعالیت ۱۰۴۷ درصد این سهم را بر عهده دارد.
- ساختمان با سهم ۸۰۷ درصدی رتبه سوم ارزش ستانده استان را در دوره ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ داشته است.
- ساختمان با دربر گرفتن ۱۲۰۱ درصد شاغلان استان در رتبه سوم از این منظر قرار می‌گیرد.
- جدید التأسیس بودن و کوچک بودن غالب شهرهای استان و امکان اجرای طرح‌های مسکن گروه‌های کم درآمد در محدوده شهرها
- تأثیر افزایش سرمایه‌گذاری بخش مسکن استان در سال‌های اخیر بر توان اجرائی بخش خصوصی در جهت اقدامات دولتی در مسکن گروه‌های کم درآمد

- افزایش موجودی سرمایه در بخش مسکن استان
- تقویت شهرداری‌ها در جهت مدیریت زمین شهری
- وجود اراضی مناسب در حاشیه شهرها
- امکان مدیریت درصدی از بخش مسکن استان با روش‌های انبوه‌سازی

۱۱-۶-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) ساختمان

- ساخت و سازهای غیر مقاوم در استان به خصوص در نقاط روستایی
- عدم آگاهی عمومی ساکنین بافت‌های فرسوده استان از معضلات، اقدامات و برنامه‌های دولتی
- ناکارایی نظارت و نبود کمک‌های فنی و مهندسی ساخت
- ناکافی بودن کمبود خدمات و امکانات شهری نوین در بافت‌های فرسوده استان
- فقدان توان اجرایی و مدیریتی در استان در امر برنامه‌ریزی و تأمین مالی در زمینه نوسازی و بازسازی بافت فرسوده
- بورس بازی شدید و افزایش بی‌رویه قیمت زمین در استان
- افزایش سهم زمین در قیمت تمام شده ساختمان مسکونی در استان به ویژه در شهر زنجان
- فقدان بانک اطلاعات به‌روز اراضی شهری در استان و مدیریت نامناسب از این اراضی
- صنعت ساخت حرفه‌ای و کارآمد نیست و تولید واحد مسکونی در استان عمدتاً توسط مصرف‌کننده صورت می‌گیرد.
- ناهماهنگی بین سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با مسکن استان
- تعدد نهادهای تصمیم‌گیر و غیر رسمی در بازار مسکن و زمین استان
- کم دوام بودن و عدم رعایت استاندارد در ساخت و سازها
- نبود منابع اعتباری کافی، ارزان، بلندمدت و پایدار در بخش مسکن

۱۱-۶-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) ساختمان

- با توجه به محاسبات shift & share ارزش افزوده، ساختمان دارای پتانسیل مزیت رقابتی است.
- امکان تأمین مالی از منابع جهانی و خارج از کشور برای اقدامات در بافت فرسوده از جمله شهر زنجان
- امکان استفاده از بافت فرسوده در تأمین زمین در شهرهای زنجان، ابهر و خرمدره

- امکان مدیریت براراضی با اجرای سیاست تهیه طرح‌های جامع شهری در تمام شهرها
- همجواری با هفت استان و آماده بودن زیرساخت‌های اولیه
- وجود نیروهای جوان و جویای کار در فعالیت‌های اقتصادی
- اولویت‌دار شدن بخش مسکن برای تصمیم‌گیران
- وجود تجربیات فراوان جهانی و دیگر شهرهای ایران در ساماندهی و توانمندسازی اسکان غیررسمی

۱۱-۶-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) ساختمان

- تورم غیر قابل پیش‌بینی و کاهش توان مالی خانوارهای هدف و تشدید معضلات موجود بخش
- فقدان برنامه‌ریزی هماهنگ و نبود برنامه‌های جامع فراگیر برای بهسازی، نوسازی و بازسازی بافت فرسوده
- حجم نقدینگی بالا در اقتصاد و عدم توان جذب سایر بخش‌های واقعی عامل گسترش بورس بازی در بخش مسکن
- نبود سیاست پایدار ملی در زمینه زمین شهری
- تغییرات متعدد در سیاست‌های زمین و مسکن
- نبود مدیریت یکپارچه و هماهنگ در امر مسکن

۱۱-۷- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، تعمیر وسایل

نقلیه و کالاها

۱۱-۷-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و

کالاها

- این بخش با سهم ۸.۷ درصدی رتبه سوم ارزش ستانده استان را دارد.
- داشتن زیرساخت‌های تجارت الکترونیک (انجام ثبت سفارش کالا از طریق سیستم‌های الکترونیکی)
- وجود نمایشگاه‌های بین‌المللی و داخلی به منظور عرضه کالاهای استان
- وجود گمرک در استان

۱۱-۷-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و

کالاها

- ناچیز بودن سهم کارمندان با مدارک تحصیلات عالی و کمبود نیروی تحلیل‌گر
- ناچیز بودن سهم تحقیقات و آموزش از بودجه سازمان
- فرسودگی تجهیزات و کالاهای سرمایه‌ای در حوزه اصناف
- عدم ثبات مدیران
- اعمال برنامه‌های مختلف از سوی مدیران (به دلیل تعدد مدیریت سازمان بازرگانی، برنامه‌های متنوعی از سوی آنها اعمال می‌شود که گاه در تضاد با سیاست‌های پیشین است. این امر موجب می‌شود که برخی طرح‌ها به حالت تعلیق و یا نیمه تمام درآیند و در عمل هزینه‌های قابل توجهی به بدنه سازمان تحمیل شود).

۱۱-۷-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و

کالاها

- واگذاری امکانات ذخیره‌سازی شرکت غله و خدمات بازرگانی دولتی به بخش خصوصی و نیز واگذاری امر ذخیره‌سازی و توزیع کالاهای اساسی به منظور عرضه در مواقع بحرانی و کمبود کالا به واحدهای صنفی و تشکلهای تولیدی
- وجود زیرساخت‌های مناسب ارتباطی مانند راه آهن، راه اتوبان، فرودگاه
- همجواری با ۵ استان مرزی کردستان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، اردبیل و گیلان بر مزیت‌های این استان برای توسعه بازرگانی و صدور محصولات به بازار مصرف افزوده است.
- دسترسی آسان به بازار گسترده تهران برای فروش محصولات مازاد استان
- زودرس بودن (نوبرانه) محصولات کشاورزی طارم

۱۱-۷-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و

کالاها

- تشریفات اداری قانون نظام صنفی
- سهم بالای تعداد واحدهای صنفی توزیعی در مقایسه با واحدهای صنفی تولیدی و خدمات فنی
- تعدد و تکثر قوانین مرتبط با بخش نظام توزیع

- نبود بانک اطلاعاتی مناسب در خصوص وضعیت کالاهای مختلف
- تعدد مراکز تصمیم‌گیری در خصوص واحدهای کوچک اقتصادی (بازرگانی، تعاون، صنایع، کشاورزی)
- نبود صنایع تکمیلی مرتبط با بخش تولید از جمله صنایع تبدیلی و بسته‌بندی
- ناهماهنگی بین بخشی

۱۱-۸- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید هتل و رستوران

۱۱-۸-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) هتل و رستوران

- هتل و رستوران از جمله فعالیتهایی بوده است که سهمش از اشتغال در طول سال‌های ۷۵ تا ۸۵ رشدی ۶۰ درصدی داشته و از این منظر در رتبه سوم استان قرار دارد.
- وجود تأسیسات اقامتی پذیرایی نسبتاً مناسب در سطوح مختلف؛
- وجود آثار منحصر به فرد فرهنگی و تاریخی
- وجود پتانسیل‌های طبیعی منحصر به فرد
- تنوع محصولات تولیدی صنایع دستی و کاربردی بودن بعضی از آن

۱۱-۸-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) هتل و رستوران

- این فعالیت با سهم ۰.۹ درصدی از ارزش افزوده از میان ۱۵ فعالیت عمده استان در رتبه ۱۴ ارزش افزوده قرار دارد.
- هتل و رستوران با سهم ۰.۹ درصدی از اشتغال در رتبه ۱۴ اشتغال استان قرار دارد.
- مقایسه وضعیت رقابتی استان‌ها در زمینه ارزش افزوده در فعالیتهای عمده اقتصادی نشان می‌دهد هتل و رستوران رتبه ۲۵ را در میان استان‌های کشور دارد.
- استان زنجان از جاذبه‌های گردشگری برخوردار است اما نتوانسته است در این عرصه خودی نشان دهد یکی از دلایل این امر ضعف زیربنایها و تأسیسات خدماتی کانون‌های برخوردار از جاذبه‌های توریستی است. این استان با کاستی‌های بسیاری مانند کمبود محل‌های اقامتی مناسب برای گردشگران، واحدهای ارایه دهنده خدمات گردشگری و... در استان مواجه است.
- ضعف تسهیلات و امکانات رفاهی مناسب در مسیرها (در جوار جاذبه‌های گردشگری)
- ضعف نظام تبلیغات بازاریابی و اطلاع‌رسانی

- ضعف آمار و اطلاعات بروز بخش گردشگری
- عدم شناسایی و ثبت میراث معنوی و طبیعی در راستای معرفی و بهره‌برداری گردشگری
- کمبود آموزش‌های کاربردی در بخش خدمات گردشگری
- ضعف پژوهش در زمینه‌های مختلف گردشگری صنایع دستی و میراث فرهنگی

۱۱-۸-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) هتل و رستوران

- نزدیکی به تهران به عنوان مهم‌ترین کانون گردشگر فرصت کشور
- قرارگیری در مسیر استان‌های گردشگر پذیر شمال و شمال غرب کشور و عبور انبوه گردشگران از محورهای مواصلاتی استان
- موقعیت مناسب جغرافیایی استان جهت توسعه ورزش‌های زمستانی و هوایی
- پتانسیل ایجاد قطب گردشگری همایش‌ها و رویدادها
- وجود محورهای شاخص فرهنگی- تاریخی- اکوتوریستی
- گرایش نسبی مردم به سفر و گردشگری طی سال‌های اخیر
- نزدیکی به مبادی خروجی کالا خصوصاً قفقاز و ترکیه
- وجود اقلیم مناسب گردشگری در فصل بهار و تابستان

۱۱-۸-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) هتل و رستوران

- هتل و رستوران با متوسط رشد ۳.۸ درصد در دوره ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ رتبه چهاردهم رشد ارزش افزوده را دارد.
- عدم آشنایی افراد غیربومی با زمینه‌های گردشگری
- شرایط نامناسب اقلیمی در ۶ ماه از سال
- تحت‌الشعاع قرار گرفتن جاذبه‌های استان توسط جاذبه‌های استان‌های همجوار؛
- ظهور مقاصد جدید گردشگری در اطراف استان؛
- ناهماهنگی قوانین و مقررات بخش‌های گردشگری صنایع دستی و سرمایه‌گذاری
- تبلیغات منفی بر علیه ایران در رسانه‌های خارجی

۹-۱۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات

۹-۱۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات

- داشتن زیرساخت‌های فیزیکی (خطوط راه آهن و راه‌های جاده‌ای)
- دارا بودن سهم ۱۲ درصدی از آزادراه‌های کشور
- سهم قابل ملاحظه بخش حمل و نقل از تولید ناخالص استان (سهم حمل و نقل از تولید ناخالص داخلی استان ۳.۵۶ درصد است).
- الکترونیکی شدن غالب فرایندهای اداری از طریق طراحی سامانه‌های گوناگون
- روند رشد به کارگیری IT در بخش‌های مختلف ضمن تسهیل نمودن انجام امور به آنها سرعت نیز بخشیده است.

۹-۱۱-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات

- حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات با بهره‌وری ۵۷.۶ نفر نیروی کار پس از کشاورزی کمترین بهره‌وری نیروی کار در استان را به خود اختصاص داده است.
- هرچند خط راه آهن سراسری از این استان نیز عبور می‌کند اما خط آهن خطوط جانبی در استان و به ویژه به شهرک‌های صنعتی ندارد و این امر هزینه حمل را برای فعالین بخش تولید افزایش داده است.
- تولید انبوه محصولات کشاورزی نیاز به خدمات و زیرساخت‌های پشتیبانی چون انبارها برای نگهداری مازاد تولید را الزامی می‌کند، استان زنجان هر چند از انبارهای مکانیزه و سردخانه‌ها برخوردار است اما این مراکز نگهداری محصولات باغی و زراعی به تعداد کافی نمی‌باشد و جوابگوی انبوه تولیدات نیست.
- ضعیف بودن کیفیت راه‌های روستایی و تخریب جاده‌های آسفالته در فصل سرما یکی از مشکلاتی است که راه‌های استان با آن مواجهند.
- نقش کم‌رنگ فرودگاه زنجان در حمل و نقل بارتجاری یا بار همراه مسافر
- محدودیت توسعه و بازسازی ناوگان حمل و نقل
- فقدان بسترهای ارتباط ماهواره‌ای مناسب در سطح استان، محدودیت باند مخابراتی مورد نیاز بین استان تهران و زنجان و نیز محدودیت باند مخابراتی در سطح استان
- ضریب نفوذ تلفن ثابت و نیز همراه در استان زنجان از متوسط کشور پایین‌تر است

- با وجود رشد بکارگیری IT در استان زنجان بخش IT همچنان با ضعف در خدمات فنی و مهندسی همراه است.

۱۱-۹-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات

- با توجه به محاسبات shift & share ارزش افزوده حمل و نقل زمینی دارای پتانسیل مزیت رقابتی است.
- واگذاری بخشی از فعالیت‌های تصدی‌گرایانه بخش حمل و نقل استان به بخش خصوصی
- قرار گرفتن در مسیر ترانزیت کالا و مسافر (کریدور شمال و جنوب)
- روند روز افزون استقبال مردم از خدمات الکترونیک

۱۱-۹-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات

- وابستگی به تجهیزات و تکنولوژی خارجی
- عدم فرهنگ‌سازی و استقبال نامناسب از حمل و نقل هوایی و ریلی
- پراکندگی و کم جمعیت بودن بسیاری از روستاهای استان
- وجود تحریم‌های بین‌المللی

۱۱-۱۰-۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید واسطه‌گری مالی

۱۱-۱۰-۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) واسطه‌گری مالی

- رسیدن نسبت تسهیلات به سپرده‌های استانی به عدد ۱۴۳
- دسترسی ۳۳ درصد از بنگاه‌های استان به خط اعتباری یا تسهیلاتی
- فعال بودن بورس اوراق بهادار در استان و روند افزایشی متوسط ارزش خرید و فروش روزانه سهام
- وجود شرکت‌های ارزیابی طرح
- آشنایی مردم با بازار سرمایه
- وجود شرکت‌های سرمایه‌گذاری در استان
- حضور رو به رشد بانک‌های خصوصی در استان
- حضور رو به رشد بیمه‌های خصوصی در استان
- رشد تسهیلات اعطایی بانک‌های استان بابت تسهیلات جدید پرداختی بر حسب نوع عقود اسلامی

- فراهم بودن امکان سرمایه‌گذاری مناسب و متنوع در دارایی‌ها و کاهش ریسک در صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک سهام
- روند افزایشی متوسط ارزش خرید و فروش روزانه سهام در بازار بورس

۱۱-۱-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) واسطه‌گری مالی

- واسطه‌گری مالی با سهم ۱.۵ درصدی از ارزش افزوده استان رتبه ۱۳ را در میان فعالیت‌های استان دارد.
- واسطه‌گری مالی با در بر گرفتن تنها یک درصد از شاغلان استان در رتبه ۱۳ استان قرار دارد.
- پائین بودن درآمد سرانه در استان، درآمد سرانه مردم استان به طور متوسط ۳۷ درصد کمتر از سطح کشور است.
- پائین بودن بهره‌وری، دستمزدها و ظرفیت پس‌انداز در استان، بهره‌وری در فعالیت‌های اشتغالزای استان کمتر از متوسط بهره‌وری استان و کشور است.
- بروکراسی پرهزینه در فرآیند دریافت اعتبار
- گردش مالی شرکت‌های بزرگ استان در بانک‌های خارج استان
- ضعف بدنه کارشناسی بانک‌ها در ارزیابی فنی، اقتصادی طرح‌ها
- نبود استراتژی مسلط توسعه و سرمایه‌گذاری در استان
- نبود پایگاه اطلاعاتی مشترک بین بانک‌ها در مورد اعتبارسنجی و سوابق مشتریان
- سطح بالای تسهیلات تکلیفی در استان
- سطح بالای معوقات بانکی در استان
- عدم صدور بیمه کشاورزی توسط بیمه‌های تجاری
- عدم حضور نماینده بانک در جلسات تخصیص وام‌های زودبازده یا تکلیفی

۱۱-۱۰-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) واسطه‌گری مالی

- این فعالیت متوسط رشدی ۱۸.۳ درصدی در ارزش افزوده در دوره ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ داشته است و رتبه سوم استان را به خود اختصاص داده است.
- واسطه‌گری مالی با متوسط رشد ۹.۶ درصدی در دوره ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ رتبه سوم استان در رشد بهره‌وری را کسب کرده است.

- توسعه ابزارهای جدید در بازارهای مالی
- وجود قانون بیمه مسئولیت و امکان تسری آن به مانده تسهیلات بانکی
- زمینه حضور بانک‌های سرمایه‌گذاری در استان
- زمینه‌های ایجاد شعب تخصصی بر اساس مزیت‌های استان
- زمینه‌های حضور سرمایه‌گذاران خارجی در استان

۱۱-۱۰-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) واسطه‌گری مالی

- افزایش حجم تسهیلات مشارکتی در مقابل تسهیلات مبادله‌ای
- دخالت نهادهای غیر مرتبط در امور بانکی
- تعیین سیاست‌های بانکی و اعتباری در سطح ملی
- تفاوت هزینه تمام شده جذب سپرده در بخش خصوصی و دولتی
- مشخص نبودن پارامترهای سرمایه‌گذاری در بلندمدت (پارامترهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی)
- بی‌ثباتی سیاست‌های کلان حاکم بر سیستم بانکی
- تحریم اقتصادی و تبعات آن بر سیستم بانکی

۱۱-۱۱- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار

۱۱-۱۱-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار

- مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار ۱۰.۸ درصد ارزش افزوده استان را ایجاد می‌کند و در این زمینه رتبه سوم را داراست.
- بهره‌وری نیروی کار در این فعالیت ۸۵۹.۷ نفر میلیون ریال است که بالاترین بهره‌وری میان فعالیت‌های استان را داراست.
- محاسبه ضریب تمرکز مکانی ارزش افزوده هر فعالیت در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ گویای آن است خدمات دلان مستغلات از جمله فعالیت‌های دارای مزیت رقابتی رو به اعتلاست.

۱۱-۱۱-۲- نقاط فرصت (محیط خارجی) مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار

- مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کسب و کار با رشد ۱۲۰ درصدی بیشترین رشد در سهم اشتغال را از سال ۷۵ تا ۸۵ داشته است.

- با توجه به محاسبات shift & share ارزش افزوده مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار دارای پتانسیل مزیت رقابتی است.

۱۱-۳- نقاط تهدید (محیط خارجی) مستغلات، کرایه و خدمات کسب و کار

- این فعالیت رتبه ۱۴ رشد بهره‌وری را دارد و در دوره ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ رشدی ۵- درصدی داشته است.

۱۱-۱۲- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید اداره امور عمومی و خدمات شهری

۱۱-۱۲-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) اداره امور عمومی و خدمات شهری

- محاسبه ضریب تمرکز مکانی ارزش افزوده در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ گویای آن است که زیر بخش امور انتظامی دارای مزیت رقابتی رو به اعتلاء است.
- نیروی انسانی متخصص: از ویژگی‌های مثبت اداره کل تأمین اجتماعی استان دارا بودن نیروهای انسانی متخصص در این اداره است که باعث تسهیل مسائل و مشکلات کارفرمایان می‌شود.
- امکانات زیربنایی و درمانی مناسب
- الکترونیکی شدن پاره‌ای از اقدامات اجرایی

۱۱-۱۲-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) اداره امور عمومی و خدمات شهری

- اداره امور عمومی و خدمات شهری تنها فعالیتی در استان است که در دوره ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ متوسط رشد منفی در ارزش افزوده داشته است.
- پیشی گرفتن مصارف بر منابع: یکی از شاخص‌های اساسی در پایداری صندوق‌های بیمه‌ای پیشی گرفتن مصارف این صندوق‌ها بر منابع آن می‌باشد. همان‌طوری که در برخی از اقلام تعهدات اداره مشاهده می‌شود هزینه‌های اداره بیش از درآمدهای آن است که ممکن است به ورشکستگی بنگاه منجر شود.
- حل و فصل اختلافات با کارفرما در اداره کل تأمین اجتماعی رسیدگی به دعاوی می‌باشد که متأسفانه هم به دلیل بروکراسی پیچیده و هم به دلیل یک جانبه‌گرایی اداره باعث ایجاد مشکلات فراوانی برای کارگران شده است.
- گسترده نبودن شبکه‌های اداره کل تأمین اجتماعی در سطح استان

- پائین آمدن نسبت پشتیبانی: نسبت پشتیبانی عبارتست از تعداد افرادی که حق بیمه پرداخت می‌کنند به تعداد مستمری‌بگیران که هر چه این رقم بیشتر باشد نشان‌دهنده پایداری بیشتر اداره کل تأمین اجتماعی می‌باشد. این رقم در سالیان گذشته از رقم ۱۰ به رقمی نزدیک به ۵ رسیده است.
- عدم سه جانبه‌گرایی در مناسبات: مناسبات مدیریتی اداره کل تأمین اجتماعی باید با رعایت اصل سه جانبه‌گرایی بین دولت، کارفرمایان و کارگران برقرار شود. متأسفانه این سه جانبه‌گرایی در اداره کل تأمین اجتماعی مشاهده نمی‌شود.

۱۱-۱۲-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) اداره امور عمومی و خدمات شهری

- با توجه به محاسبات shift & share ارزش افزوده فعالیت‌های امور دفاعی و انتظامی، امور انتظامی پتانسیل مزیت رقابتی را دارند.
- رشد فرهنگ بیمه در استان
- وجود فرصت‌های سرمایه‌گذاری در زنجان: وجود این فرصت‌ها موجب می‌شود که با رشد کسب و کار در استان ورودی تأمین اجتماعی نیز افزایش می‌یابد و این موجب رشد منابع و همچنین افزایش ثبات صندوق بیمه‌ای تأمین اجتماعی می‌شود.
- امکان ایجاد سامانه‌های الکترونیکی و اینترنتی
- رشد جمعیت فعال

۱۱-۱۲-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) اداره امور عمومی و خدمات شهری

- اداره امور عمومی و خدمات شهری از جمله فعالیت‌هایی است که سهمش از اشتغال در طول سال‌های ۷۵ تا ۸۶ کاهش یافته است که این کاهش ۱۸.۲ درصد بوده است.
- افزایش نرخ بیکاری: این امر در استان زنجان موجب بالارفتن هزینه‌های بیمه بیکاری اداره کل تأمین اجتماعی از یک طرف و از طرف دیگر موجب کم شدن درآمدهای آن از محل حق بیمه می‌شود.
- تحریم‌های بین‌المللی: این تحریم‌ها بعضاً موجب تعطیلی کارخانه‌ها و کارگاه‌ها و همچنین بیکار شدن کارگران می‌شود که تبعات منفی بر منابع اداره کل تأمین اجتماعی می‌گذارد.

- مهاجرت جمعیت: این امر موجب خروج جمعیت بالاخص جمعیت فعال از استان می‌شود که بالقوه موجب کاهش افراد تحت پوشش اداره کل می‌شود.
- بدهی دولت به اداره کل تأمین اجتماعی استان: یکی از اجزای درامدی اداره کل تأمین اجتماعی سهم دولت در حق بیمه کارگران می‌باشد که معادل ۳ درصد می‌باشد. دولت هم اکنون بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان بدهی به اداره کل تأمین اجتماعی دارد.

۱۱-۱۳- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید آموزش

۱۱-۱۳-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) آموزش

- سهم آموزش استان از ارزش افزوده کشور در این بخش ۱.۴۳ درصد است که این فعالیت را در رتبه سوم استان قرار می‌دهد.
- آموزش از جمله فعالیت‌هایی است که در دوره ۷۹ تا ۸۶ بیشترین توان اشتغالزایی را داشته است.
- محاسبه ضریب تمرکز مکانی ارزش افزوده در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ نشان می‌دهد که فعالیت‌های آموزش بزرگسالان دولتی، آموزش متوسطه عمومی و متوسطه فنی و حرفه‌ای، آموزش عالی خصوصی، آموزش ابتدائی دولتی، آموزش ابتدائی و آموزش عالی دارای مزیت رقابتی رو به اعتلاء است.
- استان زنجان با داشتن مراکز دانشگاهی متعدد توانسته است رتبه ششم کشوری را در استفاده از خدمات آموزش دانشگاهی کسب کند، از هر صد هزار نفر ۵۹۶۷ نفر در دانشگاه‌ها مشغول به تحصیل هستند. این نسبت برای کل کشور رقم ۴۶۹۳ نفر در هر صد هزار نفر جمعیت کشور می‌باشد. همچنین این استان توانسته است در رشته فیزیک به احراز قطب علمی در کشور نائل آید.
- میانگین سطح تحصیلات کارکنان استان ۱۵ سال و میانگین کشور ۱۴/۹ سال است که استان زنجان در رتبه بالاتری نسبت به متوسط کشوری قرار دارد.
- وجود نیروی انسانی متخصص به طوری که دارندگان تحصیلات تکمیلی از کل کارکنان استان ۵.۸۸ درصد می‌باشد که میانگین کشوری آن ۵.۰۹ درصد است و استان در رتبه ۶ کشوری قرار دارد
- مشارکت اولیا در اداره مدارس
- ۵۰ درصد از نیروهای دستگاه را زنان تشکیل می‌دهند که در دستیابی به اهداف مورد نظر تأثیر بسزایی دارد
- تجهیز مدارس متوسطه به کارگاه IT به ازای هر ۲۵ نفر دانش‌آموز یک دستگاه

- اجرای دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی ضمن خدمت برای کارکنان در راستای افزایش کارایی و توانمندی کارکنان به میزان ۵۶۵.۸۸ نفر ساعت در سال ۱۳۸۸
- افزایش نرخ قبولی در دوره‌های ابتدایی (۹۸.۴) و راهنمایی (۹۶.۱) که در هر دو دوره از میانگین کشوری (۹۸ و ۵۹.۹) بالاتر می‌باشد

۱۱-۱۳-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) آموزش

- مقایسه وضعیت رقابتی استان‌ها در زمینه ارزش افزوده در فعالیتهای عمده اقتصادی حاکی از آن است که آموزش بزرگسالان و آموزش بزرگسالان خصوصی دارای پایین‌ترین رتبه مزیت رقابتی در میان تمامی استان‌های کشور است.
- تغییر کاربری مدارس عادی به شبانه‌روزی و غیراستاندارد بودن ۵۹ درصد مدارس شبانه‌روزی استان
- کمبود نیروی انسانی در بخش‌های مختلف آموزش و پرورش از قبیل مربی بهداشت، مربی پرورشی و نیروهای فنی و حرفه‌ای
- کمبود فضاهای آموزشی با کاربری هنرستان و فضاهای فرهنگی، ورزشی و هنری
- وجود مدارس تخریبی و غیراستاندارد
- اثرگذاری مشکلات معیشتی به کارایی نیروی انسانی
- درصد قبولی اول متوسطه استان (۷۴.۲) می‌باشد که از میانگین کشوری (۷۷.۴۷) پایین‌تر است
- عدم وجود راهکارهای مناسب جهت جذب منابع مالی از بخش غیردولتی (به طوری که ۱.۳ درصد از کل بودجه هزینه‌ای را درآمدهای اختصاصی تشکیل می‌دهد)
- غیربومی بودن معلمان در مناطق و تقاضای بیش از ۳۰ درصد نیروها جهت جابه‌جایی
- عدم تناسب تخصص و نیاز در دانشگاه
- نبود امکانات آزمایشگاهی و کارگاهی
- عدم ارتباط مناسب بین دانشگاه و صنعت

۱۱-۱۳-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) آموزش

- امکان استفاده از امکانات نهادهای فرهنگی و آموزشی در بخش‌های خصوصی و دولتی
- گسترش فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی جامعه

- وجود زمینه قانونی در خصوص اجباری نمودن آموزش تا پایان دوره راهنمایی
- افزایش میزان تحصیلات و آگاهی اولیاء و ذی‌ربطان
- وجود ظرفیت ۶۲۰۰۰ نفری دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در سطح استان در مقابل فارغ‌التحصیلان ۱۰۰۰۰ نفری آموزش و پرورش
- کاهش جمعیت دانش‌آموزی در شهرها و تک نوبتی شدن مدارس
- نگرش مثبت جامعه به امر آموزش و سوادآموزی به طوری که سهم هزینه‌های آموزشی از کل هزینه‌های خانوارها افزایش یافته است
- خصوصی‌سازی و رشد بنگاه‌های کوچک
- نزدیکی به تهران باعث شده است، شهرستان‌هایی مانند ابهر با رشد قابل ملاحظه جمعیت دانشجویی و همچنین دانشگاه مواجه شود.
- با توجه به وجود قطب‌های کشاورزی و صنعتی در استان مانند سرب و روی و همچنین زیتون می‌توان رشته‌های درسی مرتبط با این حوزه‌ها را بسط و گسترش داد.

۱۱-۱۳-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) آموزش

- سهم آموزش از اشتغال استان در طول سال‌های ۷۵ تا ۸۵ به میزان ۷.۲ درصد کاهش یافته است.
- پایین بودن نرخ رشد درآمد در خانوارهای استان نسبت به کشور
- وجود مغایرت‌ها در محیط جامعه و خانواده با محیط‌های آموزشی
- پراکندگی روستاهای استان، به طوری که ۵۹ درصد از مدارس استان در مناطق روستایی (میانگین کشور ۵۰ درصد) می‌باشد که ۳۰ درصد از دانش‌آموزان را پوشش داده‌اند
- عدم استقبال عمومی و خانواده‌ها در استفاده از آموزش‌های مجازی
- کوتاه بودن میانگین مدت مدیریت در آموزش و پرورش (به طور متوسط ۲۸ ماه)
- کاهش علاقه‌مندی دانش‌آموزان به ادامه تحصیل به دلیل وجود بیکاری در بین قشر تحصیلکرده
- تنوع بالای رشته‌های آموزشی و عدم تناسب با اولویت‌های بازار کار
- نگرش فرهنگی خانواده‌ها در مناطق محروم و نگاه متفاوت به ادامه تحصیل دانش‌آموزان دختر
- پراکندگی روستاهای استان، به طوری که ۵۹ درصد از مدارس استان در مناطق روستایی (میانگین کشور ۵۰ درصد) می‌باشد که ۳۰ درصد از دانش‌آموزان را پوشش داده‌اند

- برخی از رشته‌های موجود در استان دارای ظرفیتی فراتر از نیاز استان به این رشته‌ها می‌باشد و در نتیجه موجب گسترش بیکاری در این فارغ‌التحصیلان می‌شود مانند رشته علوم سیاسی

۱۱-۱۴- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید بهداشت و مددکاری اجتماعی

۱۱-۱۴-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) بهداشت و مددکاری اجتماعی

- وجود نظام شبکه بهداشتی درمانی مناسب و امکان ارائه خدمات بصورت ادغام یافته
- آموزش حین خدمت و وجود برنامه‌های آموزشی مناسب
- پرسنل آموزش دیده، بومی و چندپیشه
- وجود رابطین بهداشتی سازمان یافته
- وجود ساختار آماری مدون از تحرکات جمعیتی
- اختصاص بودجه در ردیف‌های مشخص
- واگذاری خدمات بهداشتی درمانی به بخش خصوصی
- اجرای برنامه پزشک خانواده و بیمه روستایی

۱۱-۴-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) بهداشت و مددکاری اجتماعی

- کم‌ثباتی مدیران و کم‌توجهی به شایسته‌سالاری در انتخاب مدیران
- تطابق ناکافی محتوای آموزش پزشکی و پیراپزشکی با برنامه‌های سلامت
- پایین بودن انگیزه در کارکنان
- کمبود و نامناسب بودن تجهیزات فنی و فضای فیزیکی محیط کار
- نبودن زمان‌سنجی در تعیین حجم خدمات
- ادغام برنامه‌های متعدد بدون توجه به منابع انسانی و مالی
- کم‌توجهی به مقوله کیفیت خدمات در مقایسه با کمیت و رضایت مشتری
- پایین بودن سطح پایش و نظارت بر ارائه خدمات بهداشتی
- عملکرد مراجع تصمیم‌گیری در اجرای برنامه پزشک خانواده و بیمه روستایی و نظم ارجاع مبتنی بر

آن

- اجرای برنامه‌های متعدد ابلاغی از مراجع بالاتر بدون توجه به ساختار استانی
- ضعف در هماهنگی بین بخشی و درون بخشی
- هماهنگی ناکافی حوزه پژوهش با طرح‌های پژوهش کاربردی در حوزه بهداشت

- بكارگيرى نامناسب و تأمين نيروى انساني با توجه به ردیف‌های سازمانی مرتبط
- مصوب نشدن بازنگرى طرح‌های گسترش و تشکيلات در موعده مقرر

۱۱-۱۴-۳- نقاط ضعف (محیط داخلی) بهداشت و مددکاری اجتماعى

- توسعه رسانه‌های ارتباط جمعى
- حساسيت مردم نسبت به سلامتی شان
- توانایی‌های بالقوه بخش خصوصى در بخش بهداشت
- سهولت دسترسی به مردم
- توسعه تحقیقات در سازمان‌های مختلف
- توسعه آموزش عمومى و مالی
- وجود قوانین مصوب در حمایت از بخش سلامت
- وجود شوراها، تشکلهای مردمی و کمیته‌های استانی
- تعهدات دولت در خصوص توسعه اهداف هزاره سوم در سطوح بین‌المللی

۱۱-۱۴-۴- نقاط ضعف (محیط داخلی) بهداشت و مددکاری اجتماعى

- پایین بودن سطح رفتارهای بهداشتی
- شیوه زندگی و تغییر سیمای اپیدمیولوژی بیماری‌ها
- پایین بودن سرانه بهداشت
- پایین بودن درآمد سرانه جامعه
- وجود سازمان‌های موازی
- ضعف اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی
- پایین بودن رشد اقتصادی جامعه
- مهاجرت به شهر و حاشیه نشینی
- پایین بودن سهمیه سوخت بخش سلامت

۱۱-۱۵- نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و

خانگی

از میان زیربخش‌های سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید تربیت بدنی و فرهنگ و ارشاد مورد بررسی قرار گرفته است.

۱۱-۱۵-۱- نقاط قوت (محیط داخلی) سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی

تربیت بدنی

- وجود قهرمانان المپیک، جهانی، آسیایی جهت استمرار قهرمانی‌ها در استان
- وجود مربیان و داوران تراز اول در برخی رشته‌های ورزشی در سطوح بین‌المللی در استان
- حضور فعال و تأثیر هیات‌های استان در شوراهای فنی و هیات ریسه فدراسیون‌ها
- پروژه‌های ورزشی سهم ملی در دست ساخت و مصوب شده در استان (پیست سرپوشیده دوچرخه سواری زنجان، استادیوم ۱۵ هزار نفری زنجان، استخر قهرمانی زنجان، پیست اسبدوانی سلطانیه، پیست اسکی روی چمن بابایی، مجموعه ورزشی مادران کودکان و...)
- هماهنگی درون بخشی جهت برگزاری مسابقات و همایش‌ها با سایر ارگان‌ها
- کسب رتبه بالا در برگزاری و میزبانی مسابقات و المپیادهای ورزشی
- تغییر در خور توجه ورزش دانش‌آموزی از جایگاه ۱۶ به ۸ کشوری
- توسعه روز افزون ورزش بانوان در بخش ورزش همگانی و قهرمانی نسبت به سال‌های قبل
- استقرار نسبی نظارت و ارزیابی هیات‌ها و فعالیت‌های ورزشی در استان

فرهنگ و ارشاد

- وجود فضاهای فرهنگی و توزیع متوازن امکانات و نگاه استانی متولیان فرهنگی به رشد فرهنگ عمومی و دینی در شهرها و روستاها
- اهتمام جدی متولیان فرهنگی به امر استمرار و تقویت فعالیت‌های فرهنگی
- وجود رسانه‌های متعدد و تأثیرگذار در بخش فرهنگ عمومی
- تجهیز کانون‌های فرهنگی هنری مساجد و حمایت از فعالیت نوجوانان و جوانان فعال در عرصه‌های فرهنگی و دینی

- تجهیز کتابخانه‌ها به سیستم‌های IT و تصویب مصوبه شبکه VPN کتابخانه‌ای در سفر دور دوم ریاست جمهوری
- تبدیل استان به پایتخت شور حسینی

۱۱-۱۵-۲- نقاط ضعف (محیط داخلی) سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی

تربیت بدنی

- درگیر بودن بیش از هشتاد درصد وقت مدیران ورزشی به امور عمرانی و در حاشیه قرار گرفتن مسایل ورزشی
- پایین بودن سرانه ورزشی استان نسبت به متوسط کشوری و توزیع نامناسب اماکن ورزشی در سطح استان
- پایین بودن درآمد اکثر مربیان و داوران و نبود انگیزه‌های لازم
- فقدان سیستم استعدادیابی مدون در شناسایی استعدادهای ورزشی
- کمبود امکانات، فضای ورزشی، و مربی در ورزش بانوان
- به فراموشی سپرده شدن قهرمان ورزشی بعد از گذشت دوران درخشش
- ناکافی بودن امکانات و تجهیزات نرم‌افزاری و سال‌های در ورزش دانش‌آموزی و نقش کمرنگ زنگ ورزش در مدارس
- عدم بهره‌برداری کامل از امکانات ورزشی موجود تربیت بدنی و سایر ادارات
- رشد ضعیف ورزش‌های پایه (دو و میدانی، شنا، ژیمناستیک) در استان
- نقش بسیار کمرنگ شهرداری‌های استان در ساخت اماکن ورزشی و مشارکت در ورزش همگانی

فرهنگ و ارشاد

- اطلاع‌رسانی ناکافی به مردم برای آشنایی آنان با وظایف دستگاه‌های متولی امر فرهنگ و هنر
- ضعف در شناسایی و استعدادیابی نوجوانان و جوانان در زمینه‌های فرهنگی و هنری
- کم‌توجهی به نگهداشت استعدادهای فرهنگی، هنری و دینی
- فراگیر نبودن برنامه‌های فرهنگی و هنری
- ضعف محتوایی یا کیفی در برنامه‌های فرهنگی و هنری
- کم‌توجهی و اهتمام لازم به حفظ و اشاعه فرهنگ، آداب و سنن بومی
- کمبود و کاربردی نبودن پژوهش‌ها در حوزه فرهنگ و هنر

- کم توجهی به ذائقه‌های فرهنگی و هنری مردم به ویژه نسل جوان
- نبود اطلس فرهنگی در استان
- حمایت ناکافی از تولیدات فرهنگی و هنری

۱۱-۱۵-۳- نقاط فرصت (محیط خارجی) سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی

تربیت بدنی

- ضریب بالای جمعیت استان و امکان استعدادیابی در ورزش
- روند افزایشی توجه رسانه‌های محلی به ورزش استان به ویژه شبکه محلی اشراق
- رویکرد جدی دولت به امر گسترش زیرساخت‌های تربیت بدنی
- تنوع آب و هوایی و وجود جاذبه‌های طبیعی برای برخی فعالیت‌های ورزشی (سدهای مختلف، رود قزل اوزن، مسیرهای جذاب برای کوهپیمایی و ورزش‌های هوایی) و اختلاف ارتفاع مناسب از سطح دریا برای جذب ورزشکاران حرفه‌ای برای اردوهای ورزشی در سطح ملی
- زمینه قانونی برای کمک به بخش تربیت بدنی از جمله بند ب ماده ۱۱۷ قانون
- وجود مراکز آموزش عالی (دانشگاه آزاد و دانشگاه زنجان) فعال در رشته‌های تربیت بدنی
- روند رشد استقبال عمومی از همایش‌های ورزش همگانی
- وجود واحدهای صنعتی بزرگ برای حمایت تیم‌های ورزشی (سرب روی، ترانسفو، نخ تایر و...)
- همجواری و نزدیکی با استان‌های که دارای سطح ورزشی بالا و امکان استفاده از این ظرفیت (به خصوص تهران)

فرهنگ و ارشاد

- همگونی فرهنگی، مذهبی و قومی در استان
- فراهم شدن زمینه‌های قانونی حمایت از (مانند بیمه، سهام عدالت، تعاونی مسکن، صندوق اعتباری) فعالان فرهنگی، هنری و مذهبی
- ضریب بالای جوانی جمعیت در استان و وجود ظرفیت‌های متکثر در حوزه فرهنگ و هنر
- وجود مفاخر و برجستگان ارزشمند دینی، فرهنگی و هنری در سطح ملی و بین‌المللی در گذشته و حال
- وجود فضای نمایشگاهی به منظور عرضه و ترویج محصولات فرهنگی
- فراهم بودن زمینه‌های قانونی در خصوص کاهش تصدی‌گری در امر فرهنگ و هنر

- وجود زمینه‌های فرهنگی و مذهبی در مردم و استقبال از برنامه‌های متعدد
- رویکرد دولت و مجلس به تقویت بخش فرهنگ و هنر
- توسعه سیستم‌های اطلاعاتی و ارتباطی
- فراهم شدن زمینه‌های قانونی برای افراد علاقه‌مند جهت ایجاد تشکلهای و مؤسسات غیردولتی در زمینه‌های فرهنگی، هنری و دینی

۱۱-۱۵-۴- نقاط تهدید (محیط خارجی) سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی

تربیت بدنی

- مشارکت پایین بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری بخش ورزشی
- نبود مشارکت مؤثر واحدهای تولیدی استان از ورزش
- نگرش مردم برای استفاده اماکن عمومی ورزشی بدون پرداخت هزینه
- کمبود زمین مناسب با کاربری ورزشی در مناطق شهری
- کمرنگ شدن ارزش‌های اخلاقی در ورزش
- حذف زنگ ورزش در مدارس ابتدایی
- در اولویت نبودن ورزش در سبد هزینه‌ای خانوار
- جمعیت روستایی بالا در استان و توزیع ناهمگن جمعیتی (بیشتر جمعیت روستاهای استان زیر ۱۰۰۰ نفر می‌باشد) و بهره‌وری پایین سرمایه‌گذاری در مناطق روستایی
- عدم تدوین استانداردهای همگن در ساخت اماکن ورزشی

فرهنگ و ارشاد

- رواج خرافه‌گرایی در باورهای دینی و فرهنگ عمومی
- پایین بودن هزینه‌های فرهنگی در سبد اقتصادی خانوارها
- پایین بودن سرانه مطالعه در جامعه
- مشارکت ضعیف بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در بخش فرهنگ و هنر
- دخالت نهادهای رسمی و غیررسمی در امر فرهنگ و هنر
- الگوپردازی از فرهنگ‌های بیگانه
- وجود شکاف فرهنگی بین نسل جدید